

АНАЛИЗ НА ГРУПОВАТА ЕФЕКТИВНОСТ ПРИ ФИНАНСОВИ СЛУЖИТЕЛИ И НАУЧНИ РАБОТНИЦИ

Теодора Лазарова¹

Въз основа на научните достижения в областта на организационната психология, както и на резултати от емпирични изследвания, са създадени множество практически модели за управление на екипи. Те могат да се използват от ръководители и консултанти, чиято цел е не само да изграждат и управляват в дадения момент трудовите групи, но и да проектират тяхното развитие в бъдещето и по такъв начин им помагат да се превърнат в успешно функциониращи екипи. Основна структурна единица на организацията са групите и това определя важността им при разглеждането им в настоящата работа. Според повечето специалисти по организационно развитие изграждането на ефективни екипи и интервенциите в трудовите групи са сърцето на организационната промяна и развитие. Техниките за изграждане на екипи имат най-висок относителен дял в програмите за организационно развитие поради перспективността им и решаващата им роля за подобряване на организацията и ефективното лидерство.

Ключови думи: *групова ефективност, ефективен екип, групова сплотеност*

Много малко на брой са мениджърите, които поставят под съмнение съществуване на работните групи. Години наред учените в сферата на поведенческите науки са отделяли специално внимание на процесите, които протичат вътре в групите и оказват влияние върху индивидите и организациите. Затова и всяко изучаване на лидерския стил и груповата ефективност на хората трябва да осигури база за разбирането на естеството на работните групи.

¹ **Теодола Лазарова** – докторант в Институт за изследване на населението и човека при БАН

Адрес за контакти: teodora.lazarova@yahoo.com

Работната група представлява сбор от служители (управленски или неуправленски), които споделят определени норми и които се стремят да задоволят своите потребности чрез постигането на груповата цел или груповите цели.

Изследването на групите в организацията е както самостоятелно, така и от гледна точка на процеси като вземане на решение, конфликти, организационна култура, комуникации и т.н. Два са основните източника за създаване и обособяване на ефективните групи: теориите за групите и груповата динамика и богатият емпиричен опит на Т-групите и на програмите за развитие на мениджъри.

Изхождайки от разбирането за груповата ефективност като комплекс от динамично взаимодействащи си елементи, ще разгледаме тяхното развитие през отделните етапи на жизнения цикъл на групата-сформиране, развитие и приключване (разпадане или трансформация). За временните групи третият етап се свързва с разпадане или разпускане на групата, поради изпълнение на задачата или изтичане на срока, докато при постоянните групи този етап може да бъде отложен далеч във времето, или да бъде заместен от етап на трансформация, при която се извършват значителни промени и реално представлява ново начало на групата.

Работните групи оказват силно въздействие върху цялостното поведение на членовете им и изпълнението на задълженията им. За да се разбере това, какви сили на въздействие се привеждат в действие от групата е необходим системен анализ. Също така, членуването в групи може да има както положителни, така и отрицателни последици за организацията. Ако от мениджърите се изисква да избегнат негативните последици, те са силно заинтересовани да знаят какво представляват работните групи.

Може би значението да се изследват групите е обяснено от Курт Левин (по Alvin Zander, 1979: 418), всепризнат учен в негова реч: „Въпреки че научните изследвания по проблемите на груповата работа са едва на няколко години, аз не се колебая да предскажа, че груповата работа, т.е. третирането на човешките същества не като изолирани индивиди, а като намиращи се в социалната среда на групите-скоро ще се превърне в едно от най-важните полета на практиката... по-лесно е да се въздейства върху личността на десет души, ако те могат да бъдат претопени в една група, отколкото да се въздейства отделно върху личността на който и да е един единствен индивид“.

Анализ на организациите

Профил на финансовата институция

Финансовата организация, която ще разгледаме в настоящия анализ, е търговска банка, притежаваща пълен банков лиценз за извършване на финансови и банкови операции в страната и в чужбина. Банката е със статут на акционерно дружество, извършваща операции в областта на търговското, инвестиционното банкиране и банкирането на дребно.